

Трибуна українського слова
на вітчизні
американський голос

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

Адреса:
Federal Building
"Svoboda", 81-83 Grand St.,
Jersey City 3, N. J.
Телефон: HEnderson 4-0807
4-0237
Тел. JHC: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 218. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ-ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ЖОВТНЯ 1953. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, OCTOBER 20, 1953. No. 218. VOL. LXI.

ПРЕЗИДЕНТ НА ПОСВЯЧЕННІ ВОДНИХ СПОРУД У МЕХІКО

СКЛИКАЄ ДО ВАШІНГТОНУ 37 ЗД ПОСАДНИКІВ 175 МІСТ В СПРАВІ ДЕРЖАВНОЇ ОБОРОНИ

МікАллен, Техас. — Президент Айзенгавер 19 жовтня мав взяти участь у посвяченні величезних водних споруд у Мехіко, які будуть обслуговувати й підняти стейти ЗДА. Ця велика гребля на річці Гранде називається Гребля Фалькон, і збудувати її вартувало 1,350,000 акрів у долині при цій річці придатними для хліборобства. Це перший випадок в історії людства, коли подібні водні споруди побудовано для добра двох держав, — ЗДА і Мехіко. Президент Айзенгавер перед полуднем мав перейти кордон, де мексиканська почесна сотня мала віддати йому військовий почесний пізніше президент мав відіхати до новобудованого містечка Нуево Герреро, на зустріч з мексиканським президентом Руїсом Кортінесом. Обидва президенти одночасно мали відкрити меморіальні таблиці на двох пілонах 18

П-НІ МЕСТА: НАЙБІЛЬША ОБИДА ДЛЯ УКРАЇНЦІВ — НАЗИВАТИ ІХ РОСІЯНАМИ

Б. американська амбасадорка, після відвідин в Союзі, стверджує велику різницю між українцями і росіянами; підкреслює антиросійське та антикомуністичне наставлення українців і їх приязне відношення до американців; називає Київ найкращим містом в Союзі

Нью-Йорк. — У Харкові й Києві, в двох метрополітальних центрах України, я переконалася, що наряд це може бути для українців більша обіда, як помилювалося вважати їх росіянами! — твердить п-ні Пірлі Места, булаша американська амбасадорка в Люксембурзі, яка скоридала з небажаного запрошення союзу до Союзу, одна третина росіян, одна третина українців і одна третина жидів. Проймаючи площі Люксембурга, названого на честь комуністки Розі Люксембург, я запитала, чому, чим не має він трудності у запам'ятовуванні назв вулиць, бо росіяни, здається, їх час від часу змінюють. О, так — відповіла він — вулиці змінюються відповідно до політичного вітру. Ніхто з нас не знає, що політичний вітер мав знову змінитися, приносячи нові зміни в назвах вулиць. Коли ми під'їхали до ресторана, він перестеріг мене, щоб я не очікувала, що українці скажуть мені те, що вони дійсно думають про союзу систему, бо це означало б поругу, якщо б хто підслушав. Тому я була перестрашена тим, що сталося кілька годин пізніше, після обіди, коли я сиділа в одному кінотеатрі. Фільм представляв одну сцену про "Голос Америки" і здебільшого напад на З'єднені Штати. Один український чоловік, що я говорю по-англійськи, раз-у-раз нахилився до мене і говорив: "Брахні! Все брахні! Штати!"

Велику різницю між росіянами й українцями зауважила п-ні Места також в Києві. Вона пише: "Українці, що працювали або мешкали в готелі, приходили й дружно розмовляли, не чекаючи, щоб я заговорила перша. Це була мала, але багатозначна різниця в порівнянні з "Національним Готелем" в Москві, де я

Допомога ЗДА закордоні в цьому році найбільша

Вашингтон. — Допомога ЗДА чужим державам вільного світу цього року досягла свій вершок і дійшла до суми 7,030,000,000 доларів. Це відноситься до фінансово-го року, що закінчився з кінцем червня 1953 року. З цієї суми чужі держави звернули ЗДА 649,000,000 доларів, отже чиста допомога становить 6,386,000,000 доларів. В попередньому фінансовому році, що закінчився з кінцем червня 1952 року, допомога ЗДА чужим державам становила на чисте після звороту боргів 4,806,000,000 доларів. Найбільше з цієї суми дістало Західна Європа — 66 відсотків (в попередньому, 1952 році, Західна Європа дістала була 73 відсотки всієї американської допомоги). З європейських держав найбільше американської допомоги дістала Франція — 480,000,000 доларів (після звороту боргів — 291,000,000 доларів). На другому місці стоїть Англія — 433,000,000 (346,000,000) доларів. Інші європейські держави дістали американську допомогу в таких сумах: Італія — 194,000,000 доларів; Югославія — 116,000,000, Греція — 11,000,000. На допомогу Східній Азії і країнам Тихого океану дістало — 1,240,000,000 доларів. В попередньому, 1952 році, цим самим державам видано допомоги тільки на суму 932,000,000 доларів. Окремі держави в Азії дістали: Корея — 169,000,000 доларів, Індія — 46,000,000, Японія — 28,000,000, Формоза — 91,000,000. Латинські держави Південної Америки дістали від ЗДА в 1953 році — 324,000,000 доларів.

Північні корейці не хочуть бачити комуністів

Токіо. — До того часу відбулися тільки дві зустрічі комуністичних "переконувачів" в пономіях альянсових і нейтральних делегатів. Ці дві зустрічі закінчилися невдачею комуністів, які все твердили, що всі пономії хочуть перетворитися в перешкоди, а не лише "терор" Сингапая Рі й Чіанг Кай-шека. На 950 "переконувачів" тільки 19 пономіїх верталися, отже 2% Другого дня "переконувачів" стався гострий інцидент у зв'язку з пересуванням одного пономіа на протязі 4-х годин. Американські спостерігачі мали таку гостру суперечку з комуністами, що врешті прихав голова Нейтральної Комісії ген. Тімай і забрав того пономіа до власного двору, та відвіз його до табору. Один з пономіах кинув криком до комуністів, а другий удавав "переконувача" в живій. Комуністи повідомили Нейтральну Комісію, що вони хочуть в третьому дні зустрітись

Совети "передбачають" економічний крах в ЗДА

Москва. — Московська "Правда" вмістила статтю Емгена Варга, союзу економіста який "передбачає", що З'єднені Держави невіддільно йдуть до економічної катастрофи. Союзу автор оперує вихопленими реченнями з різних американських часописів, головний "Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт", але спирається головним чином на теорії Маркса. Він заперяє, що теперішній зріст американської продукції є занадто близьким до економічного краху. Варга, який має тепер 74 роки, від 1946 року безумний "пророк", що ось-ось в Америці й інших капіталістичних країнах вибухне господарська катастрофа. У 1948 році сама "Правда" виступила проти нього, бо він заперяє був висловити сумніви, чи дійсно "імперіалістичні" держави Заходу воюватимуть між собою. За ці він "кавал" і тепер знову пише про те, що є мрією большевиків.

Припускають саботаж у корабельній катастрофі у Бостоні

Бостон, Масс. — ФБІ і представники розвідки служби флоту ведуть слідство в справі жакливі катастрофи на кораблі в бостонському порті, в наслідок якої загинуло 38 осіб і важко поранено 40. Досі не знають, що було причиною цієї катастрофи, але припускають, що її міг спричинити саботаж. ФБІ допитує цивільних осіб, а розвідка служба флоту переслухує морських. Літаконосць "Лейт" цілком знищений внаслідок вибуху. На літаконосці під час вибуху відбувалися жакливі сцени. Мо-

Лікарі й інженери на відвідинах в Союзі

Минулої суботи й неділі, 17 і 18 жовтня, відбулася до Союзу, вандіційно-відпочинкової оселі Українського Народного Союзу біля Кергома, Н. Й. прогулянка лікарів та інженерів, влаштована Т-вом Українських Лікарів. В прогулянці взяли участь понад 40 осіб, переважно лікарів та інженерів з родинними. Під час вечері в суботу вітав привітних д-р Володимир Петришин, народжений в цій країні український лікар і науковець, голова нью-йоркської філії Лікарського Товариства. Д-р Ярослав Восвід, аранжер прогулянки, виявив задоволення з того, що поощаляло зорганізувати першу по роду прогулянку, яка зацікавила всіма між лікарями, і висловив вдячність Управлінню УНС за прихильність, якою вона поставилася до цієї прогулянки. Д-р Роман Осичук, голова Т-ва Українських Лікарів, підкреслює значення Союзу, яка може стати дуже пригожним місцем для тих українців, що приходять до здоров'я після неуги, а згодом може допомогти розв'язати проблему українського шпиталю. Інж. Микола Яри-

Великий успіх вистави "Мина Мазайло"

М. Нуліша українські імпреси в Нью-Йорку й метрополітальний округ. П'єса пройшла з великим успіхом. Виконавець головної ролі, Йосиф Гріняк, зобразив бурі олесків, і зі своєю дружиною Олімпією Добровольською, що була режисером п'єси й виконавцем ролі Вароново-Казіно — діє багато квітів.

ЗАХІД ЗАПРОШУЄ СОВЕТІ ЗНОВУ НА НАРАДУ У СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Лондон. — У неділю вечорі закінчилась у Лондоні триденна конференція, яка відбувалась тут з участю керівників закордонної політики трьох західних великих держав, а саме ЗДА, Англії і Франції. Видамо коротке офіційне повідомлення, в якому сказано, що конференція узгодила відповідь на союзу, останню ноту в справі Німеччини й Австрії. Міністри обмінялись думками у справі Триєсту. Ширший уступ в офіційному повідомленні про лондонську конференцію торкається несподівано загостреної ситуації на Близькому Сході внаслідок нападу жидівських військ 14 жовтня на прикордонні містечка Йордану, при чому згинуло кілька арабів. Конференція вирішила негайно перевести дискусію над цією справою на Раді Безпекі Об'єднаних Націй і не допустити до вибуху нових воєнних дій між Ізраїлем та його арабськими сусідами. Далі міністри закордонних справ трьох великих держав підкреслили своє солідарне змагання до забезпечення миру в Кореї, при чому американський державний секретар Дж. Ф. Доллес поінформовав своїх колег про заходи ЗДА в справі зустрічі з представниками другої сторони для підготовки політичної конференції. Вкінці офіційного комюнікату говориться про зрештєвування на конференції міністром закордонних справ Франції теперішньої стадії індо-китайської війни і про бажання всіх трьох держав досягти миру також у цій частині південно-східної Азії.

У ноті переданій Совтам, яка вже є шостою з черги за останніх 95 днів у цій самій справі, західні держави пропонують зустріч чотирьох міністрів закордонних справ у Люгані, у Швейцарії в дні 15 листопада для обміркування

Тіто знову погромує війною

Београд. — Маршал Тіто заявив, що югославські війська не будуть стріляти на американців і англіїш, але водночас потвердив, що коли б італійські війська вступили в зону "А" Триєсту, тоді зараз же почнуть робити те саме й югослави. Таким чином прийшло б до іменичного до стріляння й вибуху війни. Коли ж англо-

Америка припиняє фінансову допомогу Ізраїлеві

Вашингтон. — Державний Секретаріат повідомив пресу, що американський уряд заперяє зрістом напруження між Ізраїлем і єврейськими арабськими державами. З офіційних кіл повідомлено про рішення припинити вип-

НАТО матиме в Туреччині нові бази

Анкара. — Туреччина ставиться прихильно до намагання західних альянтів дістати на південно-східному побережжі Туреччини нові бази, які заступили б частини стратегічної вагисті Суєзу, коли він перейде під повне правління Єгипту. Ця нова база знаходилася б в околиці

47 осіб легко поранено в катастрофі поїзду

Балтімор. — Особовий поїзд, що їхав з Нью-Йорку до Вашингтону, наскочив на ставлеву плитку, що впадала була з попереднього вантажного поїзду, і зійшов з рейок. На часті з усіх 344 пасажирів,

В АМЕРИЦІ

ЗДА купили від Франції "Територію Людіяни" за 11,250,000 доларів (разом з іншими видатками кошти цього року становили 27,267,622 дол.). Ця територія об'єднує німці та на них лежить велика відповідальність. Міссурі, Авока, Оклахома, Канзас, Небраска, Південна Дакота і Луїзіана, а також частини інших стейтів. Цей договір ратифіковано в жовтні 1803 року.

Сенатор Карл Е. Мундт має вести пересудування в справі, хто дав Совтам американські друкарські машини на те, щоб большевики могли видрукувати 250,000,000 німецьких марок на рахунок ЗДА. — ЗДА друкували німецькі марки, якіми користувалося військо під час війни.

Республіканський сенатор Мідтон Р. Йонг, який очолює

Великий успіх вистави "Мина Мазайло"

М. Нуліша українські імпреси в Нью-Йорку й метрополітальний округ. П'єса пройшла з великим успіхом. Виконавець головної ролі, Йосиф Гріняк, зобразив бурі олесків, і зі своєю дружиною Олімпією Добровольською, що була режисером п'єси й виконавцем ролі Вароново-Казіно — діє багато квітів.

Тижень Публічної Бібліотеки в Брукліні

Нью-Йорк. — Публічна Бібліотека в Брукліні проголосила свій тиждень, який триватиме від 19 до 24 жовтня і завданням якого є популяризувати книжку серед місцевого населення. Тиждень запропочує спеціальна програма промов і співів перед буханням головної бібліотеки при Істерн Парквей і Флетбуш есені в понеділок, 19-го жовтня, о год. 4-й пополудні. Вечорами від 50 відвілків бібліотеки матимуть свої спеціальні програми музики, поезії й мистецтва. Висвітлюватиметься фільм: "Бібліотека — це родина справа". В головній бібліотеці є окремий український відділ, який має, на жаль, тільки 35 книжок і в якому працює канадійська українка п. Віра Пірка. Дуже побажано, щоб українці Брукліну взяли участь в імпресивній бібліотеці цього тижня і виявили цим своє зацікавлення, що без сумніву, допоможе відповідно розбудувати український відділ. Випочивання книжок в бібліотеці безплатне.

В СВІТІ

Голландський князь Вермід, чоловік королеви Юлії, взяв участь у великих іх, що їх улагоджено у Франції на честь високих гостей. Королева Юлія провела день у товаристві дружини французького президента Орліа.

Англісько-єгипетські переговори в справі Суєзу перервали з тої причини, що голландський англійський делегат ген. Робертсон заперяє на грипу.

Німецький канцлер Аденауер заявив, що він дуже вдячний нотою трьох альянтів міністрів закордонних справ до СССР. Він висловив задоволення, що три західні міністри, які радили у Лондоні, вдержували зв'язок із ним. Аденауером, коли віншовся про німецьку справу.

Американський натуральний морський літак із 9 членами залогою вилетів з моря до 9 миль від Ісландії. Досі не врятовано нікого з залого.

Фелікс Габсбург, син останнього імператора Австрії Карла та цесарів Євгії, і його дружина Анна Євгенія з Аренбургів, стали цивільними батьками новонародженої дитини. Фелікс Габсбург з все ще офіційним кандидатом австрійських монархів на престол Австрії.

Коломійська поліція арештувала 9 комуністів (п'ять чоловіків і чотири жінки), які збиралися з "Комтеем миру" в Будапешті.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
В Державі Свободи і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$12.00	One year	\$12.00
На пів року	\$6.50	Six months	\$6.50
На три місяці	\$3.50	Three months	\$3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ШПИГУНИ І ЗРАДНИКИ

Постійна Сенатська Слідча Підкомісія, яку очолює сенатор Джозеф Ф. МекКарті, республіканець з Вісконсин, переводить тепер інтенсивне слідство в справі викрадення військових тасмачів за лабораторій Сигнального Корпусу Армії у Форті Монмайт в Нью Джерсі. Слідство ведеться при закритих дверях, і досі подано до публічного відома тільки деякі загальні дані про цю нову шпигунську аферу, яка могла сильно підкопати безпеку З'єднаних Держав, а з нею й всього вільного світу. Немало бо жадних сумнівів, що шпигуство відбувалося на користь СРСР, а не на користь його в цьому випадку зв'язується з Розенбергами, страченими кілька місяців тому на електричному кріслі, — шпигунами, що видали Совсам тасмачку атомової бомби. Що більше, сен. МекКарті з кінцем минулого тижня заявив, що в дотеперішньому слідстві натрапило на дуже серйозні докази того, що це власне Розенберг організував у Форті Монмайт шпигунську сітку, яка, «ще й тепер може бути діяльною».

Не тільки в теперішніх, але й в усіх попередніх слідствах та судових процесах за зраду і шпигуство незвичайно виявлено, що всіх шпигунів та їх помічників рекрутовано виключно з місцевої комуністичної партії колонії. На підставі всіх наявних документів можна з цілою певністю ствердити, що місцева комуністична партія та її прихильники — це зграя більшовицьких шпигунів та зрадників своєї країни. Кожний комуніст — це бувший або теперішній шпигун, або кандидат на нього. Все це доказані факти, а все ж такі в цій країні толерується це багато навіть відомих і «заслужених» з-поміж цих шпигунів, або кандидатів на них. Це дуже підірвало довіру до Америки у вільному світі, не кажучи вже про постійну загрозу для самої країни з її внутрі. І тому треба тільки привітати наказ дальших заходів адміністрації для якої вже не повного припинення, то бодай вкорочення та утруднення комуністичного шпигуства.

До цих заходів належить головне видане минулого тижня екекзутивне доручення президента Айзенгауера, на підставі якого звільняються з урядової праці всі тіх, хто в своїх свідченнях засвідчується конституційним П'ятим Довіренням, яке дозволяє на відмову свідчень, якщо б такі свідчення мали бути некорисні для допитуваного. Як відомо, цим конституційним привілеєм залюбки засвідчується досі всі комуністичні діячів, а це їм проходить безкарно. Вони зможуть і далі це практикувати, зловживаючи американськими вольностями в намаганнях знищити їх, але розпорядження президента швидко дозволило очистити урядовий апарат від усіх тих, хто потребує конституційної охорони для своєї протиконституційної діяльності. Правда, досі поза Г'юсом та деякими іншими червоними, на урядових посадах по-яко небагато таких, що зловживали своїм конституційним правом, а проте розпорядження президента дуже на часі і матиме велике значення для охорони та безпеки країни. При цьому варто пригадати, що свого часу відомий фізик Айнштейн, якому Америка дала захист та всі накраї можливості творчої праці, вважав за відповідне підписатися під закликом, що намовляв допитуваних засвідчувати конституційним додатком і відмовлятися від свідчень щодо їх зв'язків з червоними. Тоді до американська преса назвала Айнштейна, «генієм у фізиці й дитиною у політиці».

Підтримка діяльності комуністичних шпигунів та зрадників завдавала вже важких ран, нанесла багато шкоди країні й не тільки її безпеці та оборонній силі, але й її громадським вольностям та правам. Бо, зловживаючи тим вольностями, вони заставляють країну уживати пораз нових самооборонних заходів, а в пошукуванні за одним винним часом може потерпіти й багато невинних. Тому то спільним обов'язком громадян мусить бути вся можлива допомога законові очистити країну від комуністичних шпигунів і зрадників, які є не меншою загрозою для безпеки З'єднаних Держав, як і союська агресія іззовні. Освідомлюючи працю серед свого оточення, постійним демаскуванням пропаганди совєтської та взагалі комуністичної брехні і постійною сторожкістю перед усіма підірваннями вчинками комуністичної колонії можна очистити атмосферу та усунути гравит 3-їд ніг комуністичних зрадників і шпигунів.

„ДОБРА ВОЛЯ“ МОСКВИ

В той час, як урядові кола Вашингтону обмірковують можливість укладення з СС-СР договору про ненапад, а союзники ЗДА наполягають на скликанні конференції провідних держав з метою досягнати замирення, московська урядова пропаганда з не більшою силою розгортає наклепницьку кампанію проти західних держав, в першу чергу проти ЗДА. Тим часом пропаганда такої, що наперед виключає успіх переговорів, якщо, звичайно, західні держави не бажатимуть капітулювати перед комунізмом і задовольняти його агресивні вимоги.

Новий етап старої пропаганди ненависті до західних держав розпочав своєю промовою Маліков 19 вересня на обіді в Кремлі, урядовому на честь корейської делегації. Маліков звертався не лише до корейців, а до всіх азійських народів. Він виставляв Америку, як агресора, що хоче з країни Азії поробити свої колонії. Тимом навіної людини Маліков, згадуючи Декларцію Незалежності, поставив злобно-реторичне запитання: «чому американські правлячі кола грубо втручаються у внутрішні справи східних держав, проводять блокаду і провокують війну проти них, якщо народи цих країн вибирають форми правління, які не задовольняють політиків Вашингтону?» Маліков твердив, що американська «нова колоніальна політика перевищує всі дотеперішні приклади експансії», що вона «мас агресивний характер і скерована на грунтовний передел світу на користь ЗДА».

Зображення ЗДА як страшного ворога азійських народів, що веде проти них агресивну війну, Маліков закликав ці народи об'єднатися і з допомогою «Росії» обстоювати свою незалежність. Ця промова була поширена по азійських країнах, і московські газети наводять вигідні для неї відгуки індійської, китайської та північнокорейської преси. Індійська газета, «Ная Замен» пише: «Народи Азії особливо будуть вітати цю промову тому, що Совєтський Союз — єдина країна, яка послідовно підтримує незалежність і суверенітет азійських народів і яка вимагає, щоб азійським народам дано було право вирішувати свою власну долю». Інший індійський часопис, «Джугантар» пише: «Не можна заперечити того факту, що Совєтська Росія цілковито підтримує незалежність і свободу азійських народів. Про це свідчать зовнішня політика Росії».

Московська преса, «спростовує» західну пресу, яка пише про комуністичну експансію в Азії: ніякої експансії комунізму, мовляв, немає, ведеться національно-визвольна боротьба, і її борці — в першу чергу патріоти своїх народів, а тоді вже комуністи. Після зловісної промови Малікова, московська преса на всі лади розпочала наклепницьку кампанію проти ЗДА. В статті «Тайланд перетворюється на військову базу ЗДА» «Правда» 28 вересня пише так: «Американські імперіалісти вже давно господарюють в Тайланді. Економіку Тайланду, його фінанси використовують американські агресивні кола для готування війни... Тайланд крок за кроком втягується в авантюристичні плани американських імперіалістів». В іншій статті цей часопис пише, що перебування китайських націоналістичних військ в Бірмі є маневром ЗДА... розрахованим на підготовку нової війни в цій частині Азії».

16 серпня в одній рецензії ця ж «Правда» писала: «Згідно з планами найбільш агресивних кіл ЗДА, частина Європи мусить бути обернена на пустелю, позбавлену будь-яких ознак життя... Засуджено на смерть багато мільйонів європейців... Народи Європи глибоко ненавидять заморських окупантів».

Московська пропаганда не минає жадного конфлікту чи

I. L.

СУЧАСНЕ І МАЙБУТНЄ

Основною ціллю кожної політичної еміграції від найдавніших часів є зберегти її розвинути ті ідеї, що за їх визнавання і поширення ворог грозить знищенням. Однак, тверда дійсність показує, що праця на національно-культурному полі вимагає часу і самопожертви. Еміграційний загаль найчастіше пригноблений посвячував свій свій час заробітчанській праці, щоб як-небудь урядити своє будинок життя.

Проте, серед цього загальної одиниці, які не звужаючи на тверді вимоги будня, відіраються особисті вигоди і віддаються праці на національно-культурному полі. Це — люди з природи покликані для ідеї праці на користь народу та його майбутніх поколінь. Цих людей загаль не помічав, належно не оцінює, і легко забуває, не зважаючи собі справи, що саме вони виконують частину праці за кожного члена суспільності. Уже стародавній філософ Платон розрізняв у повному суспільстві три верстви: ту, що навчає, ту, що воює і ту, що годув.

Мабуть не припадково ставити він на першому місці ту верству, що навчає. Платоніст у стародавній Греції філософії, жерці та мистці. Вони надавали грецькому народові патетичного йому духовного обличчя, що так виразно відрізняло греків від дошкіпських варварів. Вони створили своєю працею ті культурні цінності, що нині людство користується й до сьогодні.

Платонів поділ має свою основу в людській природі і відноситься до кожного суспільства нинішніх часів. Зобов'язує він також наше суспільство поза різними землями. Ми маємо свою верству, яка єдина має завдання зберегти наше духовне обличчя. До цієї верстви належить наше священство, мужі науки та мистці усіх галузей.

Нам не вільно забувати, що наше духовенство стоїть

дубиною непорозуміння в демократичному таборі, щоб нацькувати одну державу на другу. «Оплакує» становище Англії, яка «потрапила з залежності від ЗДА». Якраз французів озброєння Німеччини. Робить усе можливе, щоб західні держави не об'єдналися в оборонному військовому союзі і таким способом не утруднювали дальшого просування комунізму. Московська преса також кричить про «мирне поладження міжнародних конфліктів», але чинить «Москві» казу, що переговори вона розглядає як засіб агресії, як засіб гарнизонів демократичного світу.

Західні дипломати з радістю хапаються за фальшиві слова про можливість співжиття двох систем, про «добру волю» Москви, але на шкоду собі закривають очі на правдиві цілі Москви, які вона так чітко і відверто викладає в своїй пропаганді, поширюваній всіма мовами світу. (Л. Л.)

Наші науковці найкращі дні і сили свого життя присвячують служінню правді. «Знання — це сила» — каже одне прислів'я, і щоб цю силу здобути для народу, ці люди десяти років проживають у самовідреченні й забутті, часто не маючи навіть певності, чи плід їхньої довголітньої праці зможе з'явитися. 35 років їм вимагає у світі держава, яка плеєса культ маловартості людського життя. Існує система, побудована на легковажності людської екзистенції і на території, як найпевнішою засобі вдержання одної партії при владі. Масове винищення людей, що його вже три десятиліття переводять московські більшовики і що його переводили гітлерівці, завоювало людство до часу середовища і вплинуло на атмосферу у вільних країнах, притуплюючи пошану до людського життя та почуття важливості життя.

Поворотці з комуністичного полюсу в Кореї оповідали, який жах там панував і скільки людей марно загинуло: немічних і ранених, що не мали сили й змogli вдержати у «марші смерті» крізь корейські гори, просто стріляли по дорозі. Шодення кримінальна хроніка привносить жалюгідні приклади негуманітарних людських пристрасей, що доводять до думки формування людини, відновлення її духа та визволення почування.

Тому, мабуть, зовсім не перебільшує один з німецьких психологів, коли твердить, що не тільки гідність людства у загальному, але й гідність кожного народу зокрема лежить у руках мистців.

Однак, з другої сторони, ця сама наука стверджує, що виставляючи найрізноманітніші приклади, на які мали вплив українські революціонери та їх симпатиків.

Про ці методи можна б писати цілі томи. Для прикладу наведемо кілька найбільш характерних випадків. Щоб засадити свого рожевого до підлілля, емгебісти дозволяють йому вбити начальника районного відділу МВД, колишнього партизана, батька трьох дітей. Цим убивством провокатор повинен досягнути потрібного довіря, щоб дістатися до підлілля клітин. На Львівщині, інший провокатор, під маскою в'язня, якого привели до села «піднавати», раптом виривався з рук емгебістів, вбивав на очах населення офіцера МГБ (пістолетом, вирваному з рук) і «тікає» просто до підлілля клітки. Цей провокатор має інструкції так доводити сидіти в підлілля, поки не натрапить на слід ген. Чупринки. Під час перебування в підліллі він повинен здобути якнайбільше довіри своєю відвагою і поклястися: «Ми не будемо дріблячків», — сказав йому майор МГБ, відсилаючи його з цим завданням, — і не будемо рахувати собі всіх тих наших

людей, що ти їх заб'єш за цей час». На Золочівщині провокаторів банди МГБ, що діє під маскою українських повстанців, відбивав арештованих і веде їх до свого табору в лісі. Іх передає замаскованим емгебістам відбивався в той спосіб, що арештовує цілий бій у лісі, викликаючи якого МГБ прогав, «повстанців» і здобував табір з арештованими. На Львівщині з'організована бандя різке українських селян, перебралася за голодуючих колгоспників, що приходили за хлібом на Західну Україну під час голоду 1946-47 рр., і в односторонньому українських повстанців вбивав тих же колгоспників. При цьому завжди когось залишали жити, щоб міг розказувати про їх, як трапилося. І т. д. і т. д.

Волччина не терпить селом окремих акцій чи гарнизонів. Вона не карає невинних і неперітєх, але шийє вбивць. Емгебісти ведуть дакладну розвідку. Організація низової клітинки не цікавлять — вони шукають вищих організаційних клітин, їх керівців, підлілля друкерів. А для всього нарахувати собі всіх тих наших

А. Красний

ПІСЛЯ З'ІЗДУ

За нами — річний З'їзд Українського Конгресового Комітету. Подія — в житті американських українців — першорядного значення, бо це був З'їзд людей з цілою «українською Америки», — людей активних, наділених довірою, які очолюють, скажемо б, українське національно-громадське життя і національну працю на всій території З'єднаних Держав.

Після відомого великого 5 Конгресу, що відбувся 4-6 липня 1952 року, це був «малий Конгрес», хоч чисельно й не такий малий, бо прибуло на нього яких 150 осіб.

Над чим радив З'їзд? Редакція «Свободи», зразу ж на другий і третій дні, подала про перебіг З'їзду докладну інформацію. Коротко сказавши, все це були питання і справи, що охоплюють всю діяльність Українського Конгресового Комітету. Були питання внутрішньої організації українців у ЗДА, питання української культури в широкому розумінні, між ними справи виховні, шкільні, видавничі, а найбільше були питання зовнішньо-політичні, що стосувалися минулої та майбутньої діяльності УКК і його органів на фронті боротьби за національно-державне визволення України.

Розуміється, це не значить, що не було голосів критичних, вони були — і не раз дуже доречні — і їх теж треба віднести до здобутків З'їзду. Окреме зацікавлення викликала коротка, але густо виповнена думками й конкретними пропозиціями доповідь проф. Р. Смаль-Стоцького, що спричинилася до піднесення рівня дебати З'їзду. Доповідь вказувала на низку питань внутрішнього й зовнішнього порядку, виконання яких є передумовою успіху української справи. До всіх цих питань і проблем минулої і майбутньої праці УКК та американсько-української спільноти взагалі З'їзд поставився з повним визволенням і прихильністю.

Однак... І за цим словом стоїть вся трудність, щоб не сказати трагедія українського життя і праці американських українців, а зокрема УКК. Це — брак відповідних засобів. Тому питання Народного Фонду, національного датку в усіх дебатах, і пропозицій вийшло — а мусило вийти — на перше місце. Яку б пропозицію хто б не подав, кожна натрапляла на питання грошей. І З'їзд одностайно визнає і підкреслює, що сплата національного датку — це є перша й основна передумова будь-якої праці, будь-яких планів і пропозицій, — найважливіший і найумірніший. Тому З'їзд заявив ствердливо, що в цьому 1953 році, кожний громадянин, кожна громада, кожна організація та її члени мусять сплатити національний даток. Без цього всі бачачи зайні, без цього кожний громадянин — і найбільший патріот, — фактично і в дійсності спинає й торпедує українську справу.

Окремі промови, на підставі яких поважних об'єктивів та власного досвіду, зазначали, що Український Народний Фонд може легко стягти до півмільйона доларів річно, але питання збору національного датку всі українські установи, а передусім Центральний і Відділ УКК, мусять присвятити найбільшу й найпильнішу увагу. Само собою, не обійшлося на З'їзді й без гострих політичних двобойів, — все на ґрунті отого нашого жалюгідного «двоподілля», але закінчилися З'їзд дружніми відспіваннями національного гімну, як символу тієї єдиної мети, що притягує всіх українців, без уваги на ідеологічні чи психологічні різниці...

Книжка й часопис — найнеобхідніші речі в домі культурної родини.

проходить в ССР за чотири роки по закінченні війни, не минає уваги закордонних обсерваторів. Амбасаді повідомили про неї свої уряди, від урядових чинників довідалися журналісти... і цілий світ загворив про боротьбу українського народу. В Нью Йорк Таймі (з 15. V. 1949) про ці події писав найважливіший американський воєнний коментатор Генсон В. Болдвін. Ковальчук ця акція не дала нічого, українському визвольному рухові зробила пропаганду в усьому світі.

(Закінчення на стор. 5)

Лев Шанковський

ПОЗАЛІШТУНКОВА БОРОТБЯ ЗА ВЛАДУ В ССР

(4)

Ми не знаємо, чому Кремль тавало скрутно становив дозволив апаратів більшовицької партії в Україні, на чолі з Хрущовим, два довгі роки ліквідувати УПА та українське підпілля і не інтерв'ювати, хоч бачив чілковиту безрадність Хрущова у цій справі. Мабуть табір російських воляччин, стоячи збоку, відчув, що Ковальчук очолює небагато конкурентів і вав СМЕРШ 4-го укр. фронту противників — партійців. Але тепер уже терпеливість Кремля, прийшов край. Мабуть блях. Офірним козлом за грівосому другої Малікову чи Хрущова зроблено ген. (жованому з сестрою Хрущова) завдячував Хрущов, що його голова не злетіла з плечей за цей соромний провал. У кожному разі, Кремль відкликав Хрущова з України і руху, поведла передусім широким з окремих повно-властими Лазаря Кагановича, який завжди з'являвся в Україні, як сталінський «запальний колісар», коли там пося-

на. Але тоді, на переломі 1946 і 1947 років, проголошено хрестовий похід проти школи Грушевського — цього «інкубатора», що вигривав такі небезпечні яйця, як «українські націоналісти», проти ідеологічних помилок і ухилив бік українського націоналізму, проти націоналістичних перекурен в історії, літературі, мистецтві, музиці. Слідно черединою партійний апарат в Україні; в господавстві повернуто до стану крайньої інтенсивної колоніальної експлуатації, при чому скопано всі полєгги, які колгоспи здобули в ході війни. Навчання в школах почали масово переводити на російську мову, повели інтенсивний набір української мови до шкіл ФЗН (фабрично-заводського навчання), що їх годі розцінювати інакше, як організації експлуатації праці неповнолітніх. До якої міри дійшло русифікаційне засилья розбещених бравши в свої руки справу поборювання українського визвольного руху, поведла передусім широким з окремих повно-властими Лазаря Кагановича, який завжди з'являвся в Україні, як сталінський «запальний колісар», коли там пося-

на. Але тоді, на переломі 1946 і 1947 років, проголошено хрестовий похід проти школи Грушевського — цього «інкубатора», що вигривав такі небезпечні яйця, як «українські націоналісти», проти ідеологічних помилок і ухилив бік українського націоналізму, проти націоналістичних перекурен в історії, літературі, мистецтві, музиці. Слідно черединою партійний апарат в Україні; в господавстві повернуто до стану крайньої інтенсивної колоніальної експлуатації, при чому скопано всі полєгги, які колгоспи здобули в ході війни. Навчання в школах почали масово переводити на російську мову, повели інтенсивний набір української мови до шкіл ФЗН (фабрично-заводського навчання), що їх годі розцінювати інакше, як організації експлуатації праці неповнолітніх. До якої міри дійшло русифікаційне засилья розбещених бравши в свої руки справу поборювання українського визвольного руху, поведла передусім широким з окремих повно-властими Лазаря Кагановича, який завжди з'являвся в Україні, як сталінський «запальний колісар», коли там пося-

на. Але тоді, на переломі 1946 і 1947 років, проголошено хрестовий похід проти школи Грушевського — цього «інкубатора», що вигривав такі небезпечні яйця, як «українські націоналісти», проти ідеологічних помилок і ухилив бік українського націоналізму, проти націоналістичних перекурен в історії, літературі, мистецтві, музиці. Слідно черединою партійний апарат в Україні; в господавстві повернуто до стану крайньої інтенсивної колоніальної експлуатації, при чому скопано всі полєгги, які колгоспи здобули в ході війни. Навчання в школах почали масово переводити на російську мову, повели інтенсивний набір української мови до шкіл ФЗН (фабрично-заводського навчання), що їх годі розцінювати інакше, як організації експлуатації праці неповнолітніх. До якої міри дійшло русифікаційне засилья розбещених бравши в свої руки справу поборювання українського визвольного руху, поведла передусім широким з окремих повно-властими Лазаря Кагановича, який завжди з'являвся в Україні, як сталінський «запальний колісар», коли там пося-

на. Але тоді, на переломі 1946 і 1947 років, проголошено хрестовий похід проти школи Грушевського — цього «інкубатора», що вигривав такі небезпечні яйця, як «українські націоналісти», проти ідеологічних помилок і ухилив бік українського націоналізму, проти націоналістичних перекурен в історії, літературі, мистецтві, музиці. Слідно черединою партійний апарат в Україні; в господавстві повернуто до стану крайньої інтенсивної колоніальної експлуатації, при чому скопано всі полєгги, які колгоспи здобули в ході війни. Навчання в школах почали масово переводити на російську мову, повели інтенсивний набір української мови до шкіл ФЗН (фабрично-заводського навчання), що їх годі розцінювати інакше, як організації експлуатації праці неповнолітніх. До якої міри дійшло русифікаційне засилья розбещених бравши в свої руки справу поборювання українського визвольного руху, поведла передусім широким з окремих повно-властими Лазаря Кагановича, який завжди з'являвся в Україні, як сталінський «запальний колісар», коли там пося-

на. Але тоді, на переломі 1946 і 1947 років, проголошено хрестовий похід проти школи Грушевського — цього «інкубатора», що вигривав такі небезпечні яйця, як «українські націоналісти», проти ідеологічних помилок і ухилив бік українського націоналізму, проти націоналістичних перекурен в історії, літературі, мистецтві, музиці. Слідно черединою партійний апарат в Україні; в господавстві повернуто до стану крайньої інтенсивної колоніальної експлуатації, при чому скопано всі полєгги, які колгоспи здобули в ході війни. Навчання в школах почали масово переводити на російську мову, повели інтенсивний набір української мови до шкіл ФЗН (фабрично-заводського навчання), що їх годі розцінювати інакше, як організації експлуатації праці неповнолітніх. До якої міри дійшло русифікаційне засилья розбещених бравши в свої руки справу поборювання українського визвольного руху, поведла передусім широким з окремих повно-властими Лазаря Кагановича, який завжди з'являвся в Україні, як сталінський «запальний колісар», коли там пося-

Р. Смаль-Стоцький

ЩЕ РАЗ: МАЗЕПІЯНА В АМЕРИЦІ

Я довгий час подорожував і не мав змоги читати "Свободу". Щойно два тижні тому звернувся до Нью-Йорку, щоб отримати цю газету. Стаття про Мазепу в числі з 5 червня 1953 року, в якій він уживав за свій об'язок, виправити та доповнити мій відомості про Мазепу — могохрестительницю І. Мазепу.

В його статті трапилися деякі неточності тверджень і правих конструкцій щодо Мазепи, які в інтересі справні вимагають висвітлення.

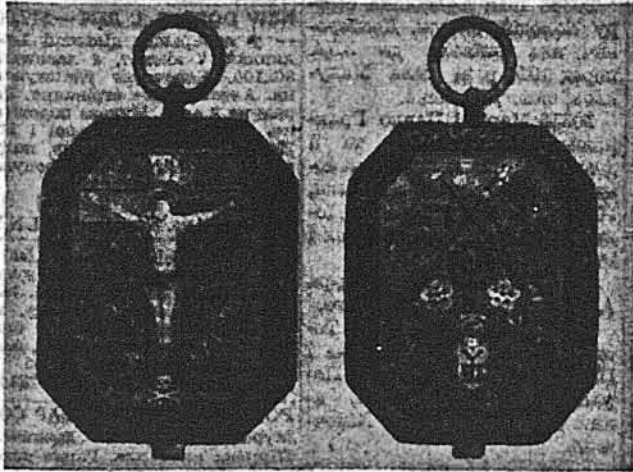
Перше питання, що його автор висунув, є справа сучасної власності Мазепи. Наш бувший заступник прем'єра уряду УНР заперечує мого твердження, що "Я подарував його українській нації в депозиті УНР", як відзнаку майбутнього голови нашої держави, і уряд УНР охороняє її окремим законом". Він твердить, що той Мазепи... "проф. Смаль-Стоцький купив і зложив в дарунок уряду, якого членом він був сам у тому часі", і той Мазепи був законом цього ж року з дня 14-го жовтня 1937 року визначений, "знаком гідності козацького голови Української Держави".

Згідно з правною конституцією д-ра К. Пацьківського, козацький уряд УНР має від мене право власності Мазепи і може його заставити чи навіть продати, віддавши за нього згадані гроші.

Хто ж є власником Мазепи? Уряд чи нація? Я був його власником, а його подарував, а кому — це ще раз пригадувалося: я подарував його українській нації на руки екзильного уряду для мого визначеної мети, яку уряд прийняв ухвалюючи узагоді з 14 жовтня 1937 р. Тому Мазепи є власністю української нації і в депозит на руках уряду для мого визначеної мети.

Стара УНР, якщо так сказати, і її уряд діяв в своїх конституційних традиціях, що українська нація є не тільки джерелом всієї влади в державі, а й носієм суверенної влади в господарстві — власником України. І ці традиції вживаються і питання, кому я подарував Мазепу, як добровільно відступив право власності Мазепи для визначеної мети.

І уряд УНР оголосив це українській нації (гл. "Трибуна", 40-41 ч. 17 жовтня 1937): "В відставі аттестатів роковини обрання на Гетьмана України славної пам'яті Великого Гетьмана Івана Мазепи, уряд Української Народної Республіки чинить одним відомим всім і кожному, кому про це відати належить, теперішнім і потім будучим вірним синам Отчизни й Матері нашої України про свою постанову: зробити віднині щасливо до наших часів збережений Мазепи Гетьмана Івана Мазепи віднині знаком

Регали Гетьмана Івана Мазепи.

недопускальна річ і виразно протиставляти його призначенню як регали української нації. Це справа УНР і його Виконавчого Органу впровадити наразі лад і порядок в цю ділянку. Москва наступного року звеліла Переяславську угоду всією пропагандою козаччини, нашої партії, нашої відомості мусить бути: Мазепи, — тому, шануючи ж ту пам'ятку, бо двохсотлітній Мазепи бою під Полтавою вже дуже близько ж. Третє питання — це д-ра К. Пацьківського мемуари інформації про думку уряду й громадянства, "щоб щастя збереження і поворот Мазепи до України вшанувати". Це його повне право інтерпретувати тогочасні події з його точки зору. Думаю, що він ласкаво улічить мені право теж освітлити її події з моєї точки зору. Отож я перший раз дозволю собі про те, що уряд і громадянство хотіли щастя збереження і поворот Мазепи до України вшанувати. В дійсності я був ініціатором цієї планованої урочистості. А мотивом мого пропозиції був факт, що заступник голови отамана А. Лівницькому той "видиний знак" — Мазепи Мазепи доти не був урочисті на належній на рамена і він не був прилюдно проголошений його носієм. Коли у вільній Україні попросили президента хоронити Мазепу, тоді цей акт заступався перебігати від Мазепи до Мазепи, то ми хотіли 1945 року на скитальщині в спеціальній церемонії це зробити і при тій нагоді об'єднати з новою еміграцією під символом Мазепи. Для вияснення тла мого ініціативи подаю, що я щиро доваждавав Андрієві Лівницькому, в інтересах УНР, уступити з свого становища, і тому пропонував ту церемонію, як завершення його політичної діяльності. На мою думку, уряд і еміграція йому винні були такий акт признання за довготісну працю, бо ніхто йому заслуговує поменшати, що по катастрофі 20-го року вийшов тільки він мав відвагу стати на чолі уряду Головного Отамана С. Петлюри і, по його вбаченні, він мав відвагу, як с

гнатор Варшавської угоди, очолювати УНР. Це було тло, на мою думку, проктованої урочистості, і дічем, що вирішив її відложити до часу, коли новий емігрант п. В. Доленко, тодішній кандидат на прім'єра, ставився негативно до планованої урочистості, не знаючи, мабуть, всієї історії й символізму Мазепи. Я про всі ці справи не був би згадував, бо вони маловажні в сучасній атомовій добу, як тільки б мій колега К. Пацьківський не був їх порушив у дискусії, що наочно показує на старі й нові уявлення в році 1945 це не об'єдналися були духом та мали різні точки зору на біжучі справи й події.

Четверта справа. Мабути вразило мого колишнього колегу мого твердження: "І так цей ужиток, символ Мазепи, марш, стася". Тверджу, що раз, згідно з моїм глибоким переконанням, що відповідальні чинники маршують цей Мазепи. Чи не можна б перевести його до Америки чи Канади і з відповідною опікою провести по всіх осередках, для збирання фондів на те, щоб спасти хоча б наших заслужених боювих генералів та полковників від фізичної праці та порятунку інвалідів? Кожний з певністю пожертвує свого долара, щоб оглянути цю пам'ятку по великому гетьману та вшанувати цей символ нашої визвольної боротьби. Не тільки свої, а й американці вшанували б, бо всі знають, про Мазепу Байрона. Чи ж тільки інші нації, з тих, що тепер разом з нами борються за волю, мас подібний символ на еміграції? А якщо б мала, то ховала б його у "шухляду" чи в "чемодані".

Ми тяжко боремося в Америці, щоб світ шанував наші традиції, засновані на чині Мазепи. Та перед нами самим треба ці труднощі боротьби за "свободу волю" і їх мазепинський символ відповідно і поборно шанувати.

Український Народний Союз, який нараховує тепер уже понад 69 тисяч членів, є передо мною установа американських українців, в списку членства якої не повинно забирати жодного імені. Бо належати до У. Н. Союзу, значить належати до цього святого та Ідейного загалу, який творить і веде наше громадське життя.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Дітройт, Міш.

Українці Дітройту відзначають 700-ліття Львова і 35-ліття Листопадового Зриву.

Український Громадський Діловий Комітет для відзначення 700-ліття Львова і 35-ліття Листопадового Зриву веде далі безперинну підготовчу працю для відзначення цих двох великих роковин і може вже сьогодні подати до відомої нашої громадськості далішні подробиці святкування.

Святкування, що проходить під ключем: "Леопольд Україне Сімпер фіделіс", відбувається в неділю, 1 листопада 1953 р. за такою програмою: доповнення відправлення будуть у всіх місцевих українських церквах Богослужби в наміренні укр. народу і панакхиди по тих, що життя своє віддали за волю України. О 3.30 год. цього дня відбувається в залі Народного Дому при вул. Мартін Маніфестація, на якій промовлятимуть: член Політичної Ради УНКК п. Василь Мудрий і місцевий український діяч п. адв. Ст. Луцький. На маніфестації будуть присутні визначні американські гості, між ними відомий політичний діяч-сенатор Гомер Фергусон. Мистецьку частину свята виконуватиме оркестр "Львів вірний Україні" у виконанні 5-х рецитаторів під мистецьким керівництвом п. Ром. Татарського і чоловічої

хору місцевого відділу ООЧСУ під диригентурою п. д-ра Бог. Кушніра. Мистецьке оформлення монтажу, сцен і залі спочиває в руках відомого нашого мистця проф. Едварда Козака.

Вступ на залу за добровільними датками. Перед святом і на святі будуть промовляти промовляти відзнаки для вшанування 700-ліття Львова.

Чистий дохід зі святкування призначений в допомогу українським скитальцям-залишеним в Європі.

Деталі програми святкування будуть подані в наступних комунікатах в пресі, в радіопередачах і в леточках.

Діловий Комітет.

Четвертий Відділ ОДВУ випускає пам'ятку своєю Патріотів.

Дня 30 вересня минуло 23 роки від смерті сл. п. сотника Юліана Головінського, команданта шостої Равської Бригади УГА і останнього Крайового Команданта Української Військової Організації. Четвертий Відділ ОДВУ ім. Ю. Головінського відзначає ту річницю скромним, але гарним святом, яке відбулося дня 4 жовтня 1953 в залі Українського Дем. Клубу при вул. Грейлінг.

Свято відкрито американським державним гімном, що його відігравала на фортепіано п. Ольга Дубрівна-Соловей, а п. інж. Степан Білий, культ-

освітний референт 4-го Відділу, привітав присутніх і в коротких словах пояснив ціль свята. Гарно і з чуттям відгукнувся: Катослава Даків уривки з поезії О. О. Леся і Юрія Кленя і Віра Зубальська вірш О. О. Леся: "Терновий вінок". Оби вони є учнями української католицької парафіяльної школи. Головний святочний реферат про життя і значення Ю. Головінського виконав змістовно і цікаво п. Іван Вілюс. Треба підкреслити дуже вдатний виступ молодого 14-літнього юнака — українця, родженого в ЗДА, учня Василя Сутаря, що дуже гарно і певно загримав на скрипці "Андріє Катинаті" Чайковського, "Чардаш" Монтіго, "Реве та стогне Дніпр широкий". Сутаря приготувала до виступу п. О. Дубрівна-Соловей.

Дуже примітно пригадала себе публіцист Е. Войтович, яка відповідала дві народні пісні "Плавий лебедюшко" і "На городі коло броду". Фортепіанний супровід п. О. Дубрівна-Соловей.

Свято закінчено Українським Національним Гімном. 16.

Філадельфія, Па.

Ювілей Товариства "Єдність", відділ 163 У. Н. Союзу.

35-ті Роковини Товариства "Єдність" відзначувалося в неділю 20-го вересня 6. р. в приватності представників Головного Уряду УНС, представників місцевих Вратів Товариства та при поважній кількості гостей і членств Товариства. Свято відкрив відповідно промовою голова Товариства, п. М. Курко, підкреслюючи працю перших членів, яких багато вже немає між нами. При тому згадав про різні труднощі в минулому й залезення, що Товариство "Єдність" все було, є і буде у перших рядах організаційно-громадської праці. Дальший провід — свято, об'єднати товариствістер п. М. Гіс, який по коротких вступних словах попросив о. М. Левича провести молитву перед обідом. Після обіду рекордний секретар п. С. Філик розповів про історію і працю Товариства на організаційній і громадській полі. Фін. секр. п. І. Потучко склав коротке фінансове зведення Товариства.

З черги слідували привітні побажання і грошові датки від Т-ва Горжана, Т-ва ім. Франка, Т-ва ім. Д. Вітовського, Б-тва св. Юрія, Т-ва "Любов" і Союзу Українок. Організатор Товариства п. Ст. Гвізд в коротких словах передав свої спомини з часів організування Товариства "Згода", від 62 УНС і потім Тов-а "Єдність", відділ 163, заравно закликав молодих членів, повних енергії, що до кращої організації праці.

Святочну промову вголосив головний касир УНСоюзу п. Р. Слободян, який підвертався до фотографії та аматорів фотознімків, які робили світлинки в дні Протиголодової Маніфестації в Нью-Йорку 20-го вересня 1953 р. надіслати свої світлинки до використання в пресі. Надіслати на адресу: UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 7, N. Y.

УКК в Нью-Йорку звертається до фотографів та аматорів фотознімків, які робили світлинки в дні Протиголодової Маніфестації в Нью-Йорку 20-го вересня 1953 р. надіслати свої світлинки до використання в пресі. Надіслати на адресу: UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA P. O. Box 721, Church St. Annex, New York 7, N. Y.

УВАГА! — НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! БРАТСТВО "БРОДИ-ЛЕВ" ІНК. (Станиця Нью-Йорк)

запрошує своїх Членів, Прихильників та все Українське Громадянство на

ВЕЛИКУ ОСІННЮ ЗАБАВУ

— яка відбудеться —
в суботу, 24 жовтня 1953 р.
у двох величавих залах МАНГЕТТЕН ПЛАЗА
при 66 Іст 4-та вул., в Нью-Йорку.
Початок о год. 8-й веч. Грас оркестра п. Василь Вогого.
Буфет у заряді Вп. Пана.
Між несподіванками — виступ квартету п. Ю. Лавріського з Воффало!
Доклад призначений на допомогу українським інвалідам. Присмію та веселою забавою багатьом Гостям —
Управа Братства.

УВАГА! Шікаго й Околиця! УВАГА! УКРАЇНСЬКИЙ ЧОЛОВІЧИЙ ХОР "СУРМА" В ШКАГО, запрошує своїх Членів, Прихильників, та все Українське Громадянство на:

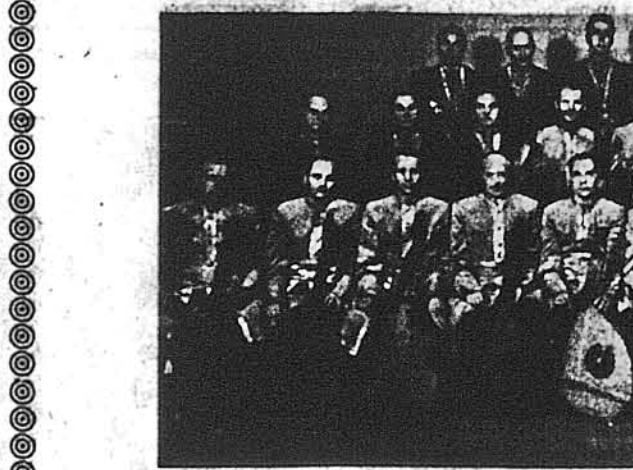
ВЕЛИКІ ВЕЧЕРНИЦІ

— які відбудуться —
в суботу, 24 жовтня 1953 р.
в залі: ГЕРЦЕЛЬ БАЛІ при 1335 п. Каліфорнія Еве.
Початок о год. 8-й веч.
Оркестр Пана Л. Цейнського. Буфет у власному заряді.
Управа

Увага! Клівленд і Околиця! Увага!
Повідомляється, що з дня 15. ЖОВТНЯ 1953 відкрито Відділ
Українського Музичного Інституту в КЛІВЛЕНДІ, ОГАНО.
В програмі наука гри на фортепіані — ПРИНА ЛОНЧИНА-ВИННИЦЬКА, МАРІЯ ГРУШКЕВИЧ наука гри на скрипці — МИРОН ШІЯН
ТА ВІД ДНЯ 1-го СІЧНЯ 1954 — наука гри на скрипці і навчання теоретичних предметів —
ЯРОСЛАВ ВАРНИЧ.
Зголошення кожної сесії та суботи від год. 6-7 веч. у.
І. ЛОНЧИНА-ВИННИЦЬКА,
1716 Holmden Avenue, Cleveland 9, Ohio.

УВАГА! НЬЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

Одинокий КОНЦЕРТ КАПЕЛІ УКРАЇНСЬКИХ БАНДУРИСТІВ

З ПРИВОДУ 30-ЛІТТЯ ПІ ЮВІЛЕЮ
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25. ЖОВТНЯ 1953 Р.
CARNEGIE HALL, 57th Street & 7th Ave., NEW YORK, N. Y.
Початок години 8:30 вечора.
Квитки по знижених цінах можна набути у фірмах: Арка, Еко, Сурма, Говерля, Наш Базар, в останній тиждень в касі Carnegie Hall.

Зближаються довгі осінні вечори. Але ви цим не журіться, бо в теплій хаті можете тоді читати цікавий великий роман
ВАСИЛЯ БАРКИ
"РАЙ"
Він пригадає вам Батьківщину, і тих наших сестер і братів, що намагаються витримати й боротися там.
Ціна тільки \$3.00,
які можете прислати в листі на адресу:
"СВОБОДА"
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

